

על הגאולה ועל העצמאות

Observations Regarding Independence and Sovereignty

לכבוד יום העצמאות הע"ב

(1) סידור רש"י סימן תנג

א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ר"פ ז"ע

א' ת' ראשון של פסח תשעה באב, ב' ש' בשני בו שבועות, ג' ר' בשלישי בו ראש השנה, ד' ק' ברביעי בו קריאת התורה, כלומר שמחת תורה, ה' צ' בחמישי בו צום כיפור, ו' פ' וי"ו פורים ז' ע' בשביעי בו יום העצמאות

אושר המדינה האידיאלית

(2) רא"ה קוק זצ"ל

אין המדינה האושר היותר עליון של האדם. זה ניתן להאמר במדינה רגילה, שאינה עולה לערך יותר גדול מחברת אחריות גדולה, שנשארו המון האידיאות, שהם עטרת החיים של האנושיות, מרחפים ממעל לה, ואינם נוגעים בה. מה שאין כן מדינה שהיא ביסודה אידיאלית, שחוקק בהויתה התוכן האידיאלי היותר עליון, שהוא באמת האושר היותר גדול של היחיד. מדינה זו היא באמת היותר עליונה בסולם האושר. ומדינה זו היא מדינתנו, מדינת ישראל יסוד כסא ד' בעולם, שכל חפצה הוא שיהיה ד' אחד ושמו אחד, שזהו באמת האושר היותר עליון. אמת שאושר נשגב זה צריך הוא לביאור ארוך, כדי להעלות אורו בימי חושך, אבל לא מפני זה יחדל מלהיות האושר היותר גדול.

The State is not the greatest human happiness. This may be said regarding a "normal" state, which rises no higher than a common bond of responsibility, leaving the many ideals, which are the crowning glory of humanity, floating above it, never touching it. This is not true regarding a state which is fundamentally idealistic, in which the highest ideal, which is the greatest happiness of the individual, is engraved in its existence. Such a state is truly the highest level of happiness- and this state is our state, *Medinat Yisra'el*, the foundation of God's throne in this world, whose entire desire is that God and His Name be one, which is truly the greatest happiness. Certainly, this happiness demands clarification in order to elevate its light in days of darkness; but this is no reason for it to cease being the greatest happiness.

(3) ספירת העמר לה' באייר:

היום עשרים יום שהם שני שבועות וששה ימים בעמר יסוד שבתפארת

(4) דה"א כט, יא

לְךָ ה' הַגְדֹּלָה וְהַגְבוּרָה וְהַתְפָּאֲרָת וְהַנְּצַח וְהַיְהוּד פִּיכָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ ה' הַמְּמֹלָכָה וְהַמְתַּנְשָׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:

(5) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נח עמוד א

במתניתא תנא משמיה דרבי עקיבא:

לְךָ ה' הַגְדֹּלָה - זו קריעת ים סוף, וְהַגְבוּרָה - זו מכת בכורות, וְהַתְפָּאֲרָת - זו מתן תורה

וְהַנְּצַח זו ירושלים וְהַיְהוּד זו בית המקדש

(6) ש"ע הרב: תכט מנהג ימי ניסן ובו ו"ט סעיפים

א הראשונים תקנו בזמן שבית המקדש היה קיים שיתחילו הדרשנים לדרוש ברבים הלכות הרגל שלשים יום לפני הרגל דהיינו שמפורים ואילך ידרשו הלכות פסח ומחמשה באייר ואילך ידרשו הלכות עצרת ומי"ד באלול ואילך ידרשו הלכות החג לפי שכל אחד ואחד הדר בארץ ישראל חייב להביא ברגל ג' קרבנות עולת ראייה ושלמי חגיגה ושלמי שמחה וכל קרבן צריך להיות נקי מכל מום ומשאר דברים הפוסלים את הקרבן לפיכך תקנו חכמים לדרוש הלכות הרגל שלשים יום לפניו כדי להזכיר העם את הרגל שלא ישכחו להכין בהמות הכשרים לקרבן ויהיה להם שהות כל שלשים יום

מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו

בענין אמירת הלל ביום העצמאות

(7) שאילתות דרב אחאי גאון פרשת וישלח (שאלתא כד - כו) שאילתא כו ד"ה שאילתא דמיחייבין
 שאילתא דמיחייבין דבית ישראל לאודווי ולשבוחי קמי שמיא בעידנ' דמתרחיש להו ניסא דכתיב הללו את יי כל
 גוים שבחוהו כל האומים כי גבר עלינו חסדו וטו משום דגבר עלינו חסדו - הללו את יי כל גוים? אלא הכי קאמר הללו את ה' כל
 גוים מה דעביד עימכון וכל שכן אנן דגבר עלינו חסדו וכד מטי דוכתא דאיתרחיש להון ניסא כגון מעברות הים
 ומעברו' הירדן ומעברי נחלי ארנון ואבני אלגביש בבית חורון ואבן שזרק עוג מלך הבשן למשה ואבן שישב
 עליה משה כשעשה מלחמה בעמלק ואשת לוט וחומות יריחו שנבלעו במקומן כולן הרואה אותן צריך ליתן
 הודאה ושבח לפני המקום ... וכד מטי יומא דאיתרחיש להו ניסא לישראל כגון חנוכה ופורים מיחייב לברוכי
ברוך אשר עשה ניסים לאבותינו בזמן הזה בחנוכה על שרגא בפורים על מקרא מגלה שנא' ויאמר יתרו ברוך יי
 ומחייב למיגמר הלילא תמניא יומי דחנוכה דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק שמנה עשר יום
 בשנה ולילה אחת יחיד גומר בהן את ההלל ואלו הן שמונת ימי החג ושמונת ימי חנוכה ויום טוב הראשון
 של פסח ויום טוב של עצרת ולילה אחת של יום טוב הראשון של פסח ובגולה עשרים ואחד ושני לילות
 ואלו הן תשעת ימי החג ושמונת ימי חנוכה ושני ימים של פסח ושני ימים טובים של עצרת

(8) ספר מצוות קטן מצוה קמו

להלל בזמנים קבועים דכתיב הוֹאֲתֵהֶלֶךְ וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל שְׁמוֹנֵה עֶשְׂרֵי יוֹם וְלֵילָה אֶחָד וּבְגוֹלָה
 עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם וְשֵׁתֵי לַיְלוֹת. וכן מי שאירע לו נס כגון ארבעה שצריכין להודות יורדי הים והולכי
 מדברות וחולה שנתרפא ויוצא מבית האסורין צריך לברך ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם הגומל
לחייבים טובות שגמלני כל טוב וצריך שיהא שם עשרה בני אדם ותרי מינייהו רבנן...

(9) מגילה יד.

אי הכי הלל נמי נימא - לפי שאין אומרים הלל על נס שבחוצה לארץ... רב נחמן אמר: קרייתא זו
 הלילא, רבא אמר: בשלמא התם הללו עבדי ה' - ולא עבדי פרעה, אלא הכא - הללו עבדי ה' ולא עבדי
 אחשורוש? אכתי עבדי אחשורוש אנן.

(10) שבת קיח:

האמר מר: הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף

(11) פסחים קיז.

תנו רבנן: הלל זה מי אמרו?

- א. רבי אליעזר אומר: משה וישראל אמרוהו בשעה שעמדו על הים, הם אמרו לא לנו ה' לא לנו,
 משיבה רוח הקודש ואמרה להן למעני למעני אעשה.
- ב. רבי יהודה אומר: יהושע וישראל אמרוהו בשעה שעמדו עליהן מלכי כנען, הם אמרו, לא לנו
 ומשיבה וכו'.
- ג. רבי אלעזר המודעי אומר: דבורה וברק אמרוהו בשעה שעמד עליהם סיסרא. הם אמרו: לא לנו
 ורוח הקודש משיבה ואמרת להם למעני למעני אעשה.
- ד. רבי אלעזר בן עזריה אומר: חזקיה וסייעתו אמרוהו, בשעה שעמד עליהם סנחריב. הם אמרו
 לא לנו ומשיבה וכו',
- ה. רבי עקיבא אומר: חנניה מישאל ועזריה אמרוהו בשעה שעמד עליהם נבוכדנצר הרשע, הם
 אמרו לא לנו ומשיבה וכו'.
- ו. רבי יוסי הגלילי אומר: מרדכי ואסתר אמרוהו בשעה שעמד עליהם המן הרשע, הם אמרו: לא
 לנו ומשיבה וכו'.
- ז. וחכמים אומרים: נביאים שביניהן תיקנו להם לישראל שיהו אומרים אותו על כל פרק ופרק
 ועל כל צרה שלא תבא עליהם לישראל, ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן

(12) חידושי ר' מנחם המאירי שם

כל יחיד שאירעהו צרה ונגאל הימנה רשאי לקבוע הלל לעצמו באותו יום בכל שנה, אלא שאינו
 מברך עליו, וכן הדין בכל ציבור וציבור, כך היה יסוד נביאים לאמרו על כל צרה וצרה כשנגאלים ממנה.